

تبدیل گزارشگری یکپارچه به مدیریت اطلاعات یکپارچه

پیشنهادی برای حسابداران مدیریت

مترجم:

نویسنده:

شاهین احمدی

مایکل کراتن

از نظر شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه "گزارشگری پایداری" در مرکز گزارشگری یکپارچه قرار دارد. از این رو، طبق چارچوب گزارشگری یکپارچه معیارهای درست پایداری در گزارش‌های یکپارچه گنجانده می‌شوند. ولی آیا این ادعا واقعاً درست است؟ یک فرد بدبین ممکن است به این نکته اشاره کند که هیچ بخشی در چارچوب گزارشگری یکپارچه^۱ با عنوان "گزارشگری پایداری"^۲ وجود ندارد. در واقع، مدل اختابوسی معروف این چارچوب (نمایه ۱) حتی به اصطلاح "پایداری" اشاره نمی‌کند. به علاوه، اگرچه اصطلاح "یکپارچه" در ۳۴ صفحه از ۳۷ صفحه‌ی سند راهنمای گزارشگری یکپارچه^۳ وجود دارد، ولی اصطلاح "پایداری" فقط سه بار استفاده شده است. حالا که اصطلاح پایداری به ندرت در سند راهنما مطرح شده است، چگونه می‌تواند در مرکز گزارشگری یکپارچه قرار داشته باشد؟ در واقع چرا کاربران باید درک کنند که پایداری در این چارچوب به شکل جدی به حساب آمده است؟ یا چرا کسی که نگران گزارشگری یکپارچه است باید مسئله‌ی پایداری را جدی بگیرد؟

حسابداران مدیریت پاسخ این پرسش‌ها را می‌دانند. برای ایجاد مجموعه‌ی یکپارچه‌ی داده‌ها برای تکمیل گزارش‌های یکپارچه، این داده‌ها باید در یک سامانه‌ی یکپارچه‌ی مدیریت اطلاعات انبارش شوند. همچنین، سازمان‌ها فقط می‌توانند آن چه سامانه‌های داده‌ای آنها قادر به تولیدشان هستند را گزارش کنند. اگر حسابداران مدیریت می‌توانند اطلاعات را به شکلی یکپارچه انبارش کنند، پس حتماً قادر خواهند شد که اطلاعات را به شکلی یکپارچه نیز گزارش کنند.

زیست‌پذیری (مانایی) و ارزش^۴

تفاوت اصلی بین حسابداری مالی سنتی و گزارشگری یکپارچه در چیست؟ گزارش‌های سنتی بر گزارشگری نتایج مالی اخیر و جاری تمرکز می‌کنند. در حالی که گزارش‌های یکپارچه

بر ایجاد ارزش پایدار بلندمدت تمرکز دارند. به همین دلیل است که عبارت "ارزش‌آفرینی در گذر زمان" کل چارچوب گزارشگری یکپارچه را در خود دارد. مروین کینگ، بنیان‌گذار شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه و نویسنده‌ی کتاب "مدیر ارشد ارزش: حسابداران می‌توانند زمین را نجات دهند"^۵ نیز در کتاب خود بر ارزش‌آفرینی تأکید دارد.

حسابداران مالی گزارش‌های سنتی را با تمرکز بر وضعیت مالی یک سازمان در یک لحظه از زمان و سودها و جریان‌های نقدی آن در دوره‌ای از زمان تهیه می‌کنند. این دوره‌های تاریخی می‌توانند سالانه، فصلی، یا حتی ماهانه باشند. ولی چون گزارش‌های یکپارچه به اعتبار بلندمدت واحد اقتصادی اشاره دارند، حسابداران باید گستره‌ای از اطلاعات کمی و کیفی را به کار گیرند تا افشائات ربط‌پذیری را ارائه کنند. داده‌های منابعی از قبیل تحلیل تقاضای فروش، گزارش‌های انحرافات کنترل داخلی، و پیش‌بینی مخارج سرمایه‌ای نیز باید در یک سامانه‌ی اطلاعاتی سازگار درون‌سازمانی با هم ادغام شوند. برای مثال، باید روندهای جمعیتی بلندمدت در تهیه‌ی پیش‌بینی‌های تقاضای فروش و توسعه‌ی محصول سازمان‌های خرده‌فروشی و درمانی به کار روند. به علاوه، روندهای آب و هوایی آینده نیز ممکن است بخشی از زنجیره‌ی تأمین طرح‌های مخارج سرمایه‌ای سازمان‌های کشاورزی، معدنی، و حمل و نقل باشد. عبارت "گزارشگری یکپارچه" نیز در واقع به نیاز به یکپارچه‌سازی این عناصر داده‌ای مختلف در یک سکوی داده‌ای واحد اشاره دارد. اصطلاح "پایدار" نیز به معنی "زیست‌پذیر (مانا) در بلندمدت" است. بنابراین، اگر یک واحد اقتصادی تمایل دارد تا ارزش پایداری در بلندمدت بیافریند، این تمایل به توسعه‌ی سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه با مجموعه‌ی به‌شدت متنوعی از داده‌های کیفی و کمی نیز اشاره دارد. در واقع، اینها ابزارهای حسابداران مدیریت هستند؛ نه حسابداران مالی. زیرا حسابداران مدیریت آن گروه از افراد حرفه‌ای هستند که داده‌های مالی و غیرمالی را از منابع مختلف

گردآوری می‌کنند، و از آنها برای تهیه‌ی گزارش‌های تصمیم‌ساز خود استفاده می‌کنند.

طراحی یک الگوواره^۶

یک حسابدار مدیریت را در نظر بگیرید که به دنبال حل این چالش است. این حسابدار مدیریت ممکن است کار خود از یک طرح عملیاتی مبتنی بر فرایند آغاز کند که از مدل کسب و کار شرکت استخراج شده است. در کل، همه‌ی واحدهای اقتصادی باید اطمینان یابند که می‌توانند مقادیر کافی مواد اولیه، نیروی کار، و دیگر نهاده‌ها را طی فرایند تولید خروجی‌ها تضمین و حفظ کنند. حسابدار مدیریت زنجیره‌ی تأمین، جریان فرایند، فروش، انحرافات، و دیگر تحلیل‌ها را انجام می‌دهد تا این نیازهای داده‌ای را برآورده کند.

ملاحظه‌ی بعدی، اجزای داده‌های راهبردی است. این داده‌ها به مدیران ارشد و مدیران اجرایی کمک می‌کنند تا سازمان را راهبری کنند. برای مثال، در حالی که حسابداران مدیریت درگیر فرایند اقدام بهبود مستمر کیفیت برای ارتقای اتکالی شرکت به تجهیزات کاراتر و نیروی کار اثربخش‌تر هستند، ممکن است نیازمند بازنگری سیاست‌های تخصیص منابع، گزارش‌های پیش‌بینی دورنمای آینده، و کارکردهای مدیریت ریسک باشند. حسابداران مدیریت از ارزیابی متوازن، گزارش‌های بهایابی مبتنی بر فعالیت، بودجه‌های انعطاف‌پذیر، برنامه‌های مدیریت کیفیت جامع، و کنترل‌های طرح‌ریزی منابع واحد اقتصادی برای دستیابی به این نیازها استفاده می‌کنند.

سرانجام، بودجه‌ی نیازهای تأمین مالی برای طبقات عمده‌ی منابع مورد نیاز شرکت نیز وجود دارند. در واقع، هر واحد اقتصادی باید سرمایه‌ی در گردش خود را جایگزین کند، دارایی‌های در حال استهلاک خود را جایگزین کند، و سرمایه‌ی فکری خود را توسعه دهد و حفظ کند. به علاوه، سازمان‌ها باید کارکنان خود را آموزش دهند، روابط با ضابطه‌گذاران

کار نیازمند مدلی است که اطلاعاتی درباره‌ی درون‌داده‌ها، فعالیت‌های کسب و کار، برون‌داده‌ها، سیاست‌های تخصیص منابع، پیش‌بینی‌های آینده، کارکردهای ریسک، و مصارف متعدد سرمایه را به کار گیرد؛ و این عناصر داده‌ای مختلف را در یک سامانه‌ی اطلاعاتی یکپارچه کند.

چارچوب گزارشگری یکپارچه چیزی است که به آن نیاز داریم. این چارچوب چهار گروه‌بندی "داده‌های عملیاتی" شامل: درون‌داده‌ها، عملیات، برون‌داده‌ها، و خروجی‌ها؛ و پنج گروه‌بندی "راهبردی" شامل: رسالت، تخصیص منابع، دورنما، عملکرد، و ریسک‌ها؛ و شش گروه‌بندی "داده‌های سرمایه‌گذاری" شامل: مالی، تولیدی، فکری، انسانی، اجتماعی و ارتباطی، و طبیعی^{۱۱}، را فهرست می‌کند. به عبارت دیگر، تبدیل دیدگاه‌های چارچوب گزارشگری یکپارچه به یک مدیریت داده، الگوواره‌ای را برای سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه فراهم می‌کند.

چرا آفرینندگان چارچوب گزارشگری یکپارچه صراحتاً ابزارهای مرسوم حسابداری مدیریت که باید برای هر گروه‌بندی داده به کار روند را بیان نمی‌کنند؟ ظاهراً، انتخاب شورای بین‌المللی گزارشگری یکپارچه این است که از رویکردی مبتنی بر اصول برای طراحی چارچوب خود استفاده کند، و این طور فرض کرده است که حسابداران مدیریت از دانش مشخص خود درباره‌ی صنعت استفاده می‌کنند تا تحلیل‌ها، رهنمودها، روش‌ها، صورت‌های مالی، بودجه‌ها، نمایه‌ها، و برنامه‌هایی را به کار گیرند تا داده‌های یکپارچه را تولید کنند.

پاسخ به سه پرسش

حالا بیاید به همان سه پرسش ابتدای این مقاله برگردیم:

اگر پایداری به ندرت در سند راهنمای گزارشگری یکپارچه مطرح شده است، پس چگونه می‌تواند در مرکز گزارشگری یکپارچه قرار گیرد؟

حسابداران مدیریت با استفاده از چارچوب گزارشگری یکپارچه به عنوان الگوواره‌ای برای سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه می‌توانند اطمینان یابند که سازمان‌هایشان قادر خواهند بود به عناصر داده‌های متنوع مورد نیاز برای اتخاذ تصمیمات پیچیده دسترسی داشته باشند.

دولتی و دیگر ذی‌نفعان بیرونی را تقویت کنند، و از محیط زیست سالم پشتیبانی کنند. حسابداران مدیریت دامنه‌ی گسترده‌ای از داده‌های "رانه‌های بها"^{۱۲} را گردآوری می‌کنند تا چنین بودجه‌هایی را خلق کنند، که باید به شکل مستمر نیز بازنگری شوند.

یک حسابدار مدیریت چگونه همه‌ی این اطلاعات را در کنار یکدیگر قرار می‌دهد و طرح الگوواره‌ی مورد انتظار مدیر عامل را طراحی می‌کند؟ این

چون هدف این چارچوب، در نگاهی کل‌نگر، پشتیبانی از تلاش‌های سازمانی برای توسعه‌ی ارزش پایدار در بلندمدت است. پایداری صرفاً جزئی از مدل نیست؛ بلکه هدف اصلی این مدل را بازنمایی می‌کند.

چرا کسی که نگران پایداری است، باید گزارشگری یکپارچه را جدی بگیرد؟

چون همه‌ی کسانی که عمیقاً نگران مسائل زیست‌محیطی و اجتماعی هستند باید از حسابداران مدیریت بخواهند که مجموعه‌ای از داده‌های مربوط را در سامانه‌های اطلاعاتی واحدهای اقتصادی بگنجانند. آنان با متقاعد کردن سازمان‌ها برای انجام این کار می‌توانند اطمینان دهند که اعضای هیئت مدیره و مدیران اجرایی ملاحظات ویژه‌ای را به نگرانی‌های خود اضافه می‌کنند.

و سرانجام،

چرا کسی که نگران گزارشگری یکپارچه است، باید پایداری را جدی بگیرد؟

صادقانه بگویم، مدیرانی وجود دارند که معتقدند ملاحظات اجتماعی و زیست‌محیطی تأثیر اندکی بر اعتبار آینده‌ی سازمان‌ها دارند. با این حال، این افراد هم می‌توانند از سامانه‌ی اطلاعاتی کل‌نگری که اجزای داده‌ای عملیاتی، راهبردی، و مالی را یکپارچه می‌کند، منتفع شوند. مثلاً، چنین سامانه‌ای می‌تواند دارای گزارش‌های داشبوردی برای استفاده‌ی مدیران شبکه‌ی توزیع باشد که پیش‌بینی‌های فروش را با معیارهای ظرفیت انبارهای کالاها تکمیل شده یا با سامانه‌های برنامه‌ریزی برای سازماندهی حمل‌کنندگان بیرونی برای حمل کالا در دوران تقویت تقاضا مرتبط می‌سازند. وقتی طراحی مدیریت یکپارچه‌ی اطلاعات به این شکل به کار رود، می‌تواند مکمل یا جایگزین خوبی برای سامانه‌ی مدیریت منابع بنگاه باشد. حسابداران مدیریت با گزارش داده‌ها از سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه می‌توانند معیارهایی با میزان

بااهمیت اعتبار ذاتی تولید کند.

اگر هیئت مدیره‌ی سازمان تصمیم بگیرد تا به درخواست‌های ذی‌نفعان بیرونی از طریق الزام به انتشار گزارش‌های پایداری به عموم پاسخ دهد، چه اتفاق می‌افتد؟ حتی کسانی که به پایداری بدبین هستند نیز می‌توانند به حسابداران مدیریت اتکا کنند تا هر یک از اجزای داده‌ای سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه را بررسی کنند و اقلامی را انتخاب کنند که باید در گزارش یکپارچه قرار گیرند.

سبزشویی" و اخلاق حرفه‌ای

حسابداران مدیریت با استفاده از چارچوب گزارشگری یکپارچه به عنوان الگوواره‌ای برای سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه می‌توانند اطمینان یابند که سازمان‌هایشان قادر خواهند بود به عناصر داده‌های متنوع مورد نیاز برای اتخاذ تصمیمات پیچیده دسترسی داشته باشند. به علاوه، وقتی حسابداران دستوراتی را برای تهیه‌ی گزارش‌های پایداری زیست‌محیطی، اجتماعی، و راهبری برای انتشار عمومی دریافت می‌کنند، می‌توانند داده‌های مربوط برای این کار را بازیابی کنند. به علاوه، سازمان‌ها با استفاده از این رویکرد مدیریت اطلاعات می‌توانند هزینه‌های این تصور که گزارش‌های پایداری صرفاً ابزارهای روابط عمومی هستند را بازیابی کنند.

بسیاری از منتقدان بر این باورند که سازمان‌ها شهرت خود را با انتشار گزارش‌های پایداری سطحی، که شامل اطلاعات پراکنده از منابع تأیید نشده است، سبزشویی می‌کنند. از نظر این منتقدان، این گزارش‌های فریبنده همیشه ادعا می‌کنند که سازمان‌های تجاری پاسداران محیط زیست هستند، ولی رفتار واقعی آنها را پنهان می‌کنند. حسابداران مدیریت با گزارش داده‌ها از سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه می‌توانند معیارهایی با میزان بااهمیت اعتبار ذاتی تولید کنند. سرانجام این که، اگر چنین اطلاعاتی در فعالیت‌های تصمیم‌گیری

واحد اقتصادی یکپارچه شوند، از نظر حسابرسان داخلی و حسابرسان مستقل نیز مورد رسیدگی حرفه‌ای قرار خواهند گرفت. به عبارت دیگر، چارچوب گزارشگری یکپارچه می‌تواند از طریق اطمینان دادن نسبت به این که منابع داده‌ای از سامانه‌ی مدیریت اطلاعات یکپارچه‌ی خود شرکت برداشت شده‌اند، به پاسداری از شهرت اخلاقی شرکت‌های منتشرکننده‌ی گزارش‌های پایداری کمک کند. ■

پی‌نوشت:

- 1 - International Integrated Reporting Council
- 2 - Sustainability Reporting
- 3 - IR Framework
- 4 - Viability and Value
- 5 - Chief Value Officer: Accountants Can Save the Planet
- 6 - Designing a Schematic
- 7 - Cost driver
- 8 - inputs, activities, outputs, and outcomes
- 9 - mission, resource allocation, outlook, performance, and risks
- 10 - financial, manufactured, intellectual, human, social and relationship, and natural
- 11 - Greenwashing

منبع:

Michael Kraten, "Transforming integrated reporting into integrated information management: a proposal for management accountants", CPA Journal, July 2017.

مایکل کراتن: دکتری حسابداری، حسابدار رسمی، استاد حسابداری مدرسه‌ی عالی کسب و کار کالج پرویدنس، عضو هیئت تحریریه‌ی سی‌پی‌ای جورنال. شاهین احمدی: دکتر حسابداری از دانشگاه علامه طباطبایی، رئیس اداره‌ی آموزش سازمان بورس و اوراق بهادار